

Příloha č. 1 - Analyticky relevantní tematické oblasti pro sběr dat se stakeholdery

---

Konečný uživatel výsledků:

**Ministerstvo práce
a sociálních věcí**
Na Poříčním právu 1/376
128 01 Praha 2

Název projektu: Děti a domácí násilí – výzkum potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím a návrh minimálních parametrů těchto služeb

Číslo projektu: TIRSMPSV127

Řešitel projektu: Ostravská univerzita, Dvořákova 7, 701 03 Ostrava

Doba řešení: 1. 12. 2022–31. 12. 2024

Informace o autorském týmu:

Mgr. Bohdana Richterová, Ph.D.

Doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Mikulcová, Ph.D.

Mgr. Veronika Štenclová, Ph.D.

Mgr. Bc. Hana Kubíčková, Ph.D.

Doc. Mgr. Štefan Chudý Ph.D., MBA

Daniela Kantorová, Psy.D.

Ing. Ondřej Mikulec, Ph.D.

Mgr. Kateřina Cilečková, Ph.D.

Další informace o projektu:

Program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2 byl schválen usnesením vlády České republiky č. 278 ze dne 30. 3. 2016 a je zaměřen na podporu aplikovaného výzkumu a inovací pro potřeby orgánů státní správy. Poskytovatelem finančních prostředků je Technologická agentura ČR.

Obsah

KVALITA SLUŽEB	4
VZDĚLÁVÁNÍ (ÚV, 2019)	8
FINANCE.....	10
MONITOROVÁNÍ.....	10
KVALITA SLUŽEB	12
VZDĚLÁVÁNÍ.....	12
FINANCE.....	12
MONITOROVÁNÍ.....	12

ANALYTICKY RELEVANTNÍ TEMATICKÉ OBLASTI PRO SBĚR DAT SE STAKEHOLDERY

Analyticky relevantní tematické oblasti pro sběr dat vznikly na základě desk research.

KVALITA SLUŽEB

Definice základních pojmů (kulturní definice domácího násilí, nejlepší zájem dítěte...)

- **Diskurz chápání domácího násilí¹** (Hester, M., 2011; Eriksson a kol., 2013; Lünemann a kol. 2016)
- Gender a odlišná sexuální orientace u osob se zkušeností s násilím (tabuizace násilí na mužích...)

Reprodukce zjednodušených prezentací obětí a pachatele - „nová“ sociologie dětství: děti nejsou „pasivními“ oběťmi situací s násilím; místo toho se mohou pokoušet zasahovat a zvládat tyto situace, někdy způsobem, který je vystavuje dalšímu riziku poškození či jiné újmy (Eriksson, Näsman, 2008; Fernqvist, 2011; Bringewatt, 2013; Åkerlund, Sandberg, 2016)

Legislativní ukotvení (vymezení domácího násilí, absence vymezení domácího násilí jako trestného činu², právní rámec prevence domácího násilí, např. funkčnost institutu vykazání, funkčnost institutu ombudsmana)

- Získat relevantní trestní předpisy, které berou v úvahu vývoj společnosti jako celku, mj. se zaměřením na nové způsoby komunikace vytvořené internetem
- Důsledné využívání institutu zvláště zranitelné oběti, vyrovnaní procesních práv ohrožené osoby a obžalovaného, posílení probačně-mediační pomoci v podobě dlouhodobých programů pro pachatele, propojení opatrovnického a trestního řízení, využívání předběžných opatření o styku s dětmi, než dojde k rozsudku, bezplatné právní zastoupení v rámci opatrovnického řízení, stanovení výživného pevně dle tabulek, aby nebylo předmětem opatrovnického sporu, společná péče o dítě specifikovaná v rámci rozhodnutí (bez pevného stanovení tří druhů péče), změny legislativy – explicitní zařazení dětí do kategorie ohrožených osob (Nyklová, Moore, 2021)

¹ V různých oblastech praxe mají odborníci různé způsoby, jak formulovat či neformulovat násilí jako problém, různé způsoby chápání rizika a expozice DN. Variace v chápání domácího násilí vytvářejí protichůdné výsledky a potíže pro viktimizované.

² Český právní řád nemá pro domácí násilí normativní definici a domácí násilí je v tomto směru spojováno s trestním činem týrání, aktuálně podle § 199 trestního zákona, „týrání osoby žijící ve společném obydlí“.

TIRSMPSV127 – Děti a domácí násilí – výzkum potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím a návrh minimálních parametrů těchto služeb

Poslední revize dokumentu: 29.12.2024

- Rozlišování kategorií: týrání, domácí násilí, zneužívání, sexuální násilí...
- (Nucený) kontakt dítěte/rodiče s pachatelem násilí po odhalení násilí, např. kontakt rodiče s dítětem, střídavá péče, sporné rozvody... (Höjer, Röbbäck, 2009; Broberg a kol., 2011)
- Otázka možnosti **odebrání rodičovských práv týrajícímu rodiči** (Bruno, 2018).

Délka vyšetřování domácího násilí u dětí, necitlivost komunikace s dětmi, reviktimizace, retraumatizace (SOSFS, 2021)

- Ochota policie posunout se nad rámec přístupu založeného na obranné taktice a autoritě a přijmout více **relační a lidský systém trestní justice** pro všechny (Millar a kol., 2021; Lünemann et al., 2016).
- Vytvoření specializovaných skupin policistů zaměřených na řešení problematiky domácího násilí (s dětmi), zajištění metodické podpory (Nyklová, Moore, 2021)
- Byrokratizace, nedostatek času v sociálních službách (Mattsson, 2019; Bergman a kol., 2023)

Dostupnost a návaznost služeb – ambulantních, terénních, pobytových, krizových (nedostatek azylových domů – včetně utajených azylových domů, krizového bydlení, odborných poraden, intervenčních center, telefonické krizové pomoci, sociálního bydlení, spolupráce s obcemi při zajištění bydlení...), související nedostatek specialistů (pedopsychiatrii, dětské klinické psychologové...) (SKP centrum, 2018; ÚV, 2019; Mellaard, Meijl, 2020)

Koordinace a multioborová spolupráce

- Spolupráce školy, policie, sociálních služeb, zdravotnictví a OSPOD³ (rozdělení odpovědností, komunikace, důvěrnost informací jako překážka) (Kaldal, Svedin, 2015; SKP centrum, 2018; Münger, Markström, 2019)
  - o Pakliže policie monitoruje situaci v rodině, po výskytu domácího násilí ve spolupráci s OSPOD dochází k „lepšímu podchycení násilí“ (Úřad vlády, 2019)
- Důraz na koordinaci spolupráce mezi úřady a dalšími aktéry v oblasti domácího násilí na dětech
- **Zajištění toku informací** mezi jednotlivými aktéry řešícími domácí násilí na dětech (Nyklová, Moore, 2021)

³ Specialisté z oblasti sociální práce, policie, justice, terapie a politiky...
TIRSMPSV127 – Děti a domácí násilí – výzkum potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím a návrh minimálních parametrů těchto služeb
Poslední revize dokumentu: 29.12.2024

- Role učitelů při pomoci dětem ohroženým domácím násilím – pracovníci škol pocítují problémy s domácím násilím jako zvláště obtížně zvládnutelné (Annerbäck a kol., 2010; Eriksson a kol., 2013; Münger, Markström, 2019).
  - o Trauma – informované přístupy ve škole

Mezinárodní spolupráce

Specifika podpory: a) individuální podpora a posouzení rizik⁴ v celkovém kontextu situace dítěte; b) specifika podpory u jednotlivých druhů viktimizace (primární, sekundární, terciární); c) specifika podpory dětem u jednotlivých druhů domácího násilí (fyzické, psychické, sociální, finanční, sexuální...) (Gilbert a kol., 2009; Miller a kol., 2014; Stanley, Humphreys, 2014; Cater, Forssell, 2014; Hultmann a kol., 2020; Nyklová, Moore, 2021; Onsjö a kol., 2022; Eriksson a kol., 2022;)

Absence metodických materiálů a validizovaných nástrojů pro posouzení situace dítěte a jeho ohrožení (Ten Berge, Eijgenraam, 2007; Heinrich, Van den Braak, 2007; Ten Berge, 2008; Klein Velderman, Pannebakker, 2008; van der Put a kol., 2016; Nyklová, Moore, 2021)

- Vytvoření metodického materiálu pro vyhodnocování psychického násilí

Prostor pro hlas dítěte – odborníci váhají s dětmi o zkušenosti hovořit – Je důležité vyvinout administrativní procesy a rutiny založené na dětské perspektivě. Důležitou součástí práce je také školení sociálních pracovníků, aby se této formě zneužívání dostalo pozornosti a aby se podle ní jednalo (Dahlkild-Öhman, 2011; Kimball, 2015; Münger, Mattsson, 2018; Øverlien, Holt, 2019; McIntosh, 2003; Mullender et al., 2002). Zkoumání perspektivy dítěte je také klíčem k zajištění jeho práva na ochranu (Eriksson et al., 2022).

Rozvoj systému NRP – specializace na děti se zkušeností s domácím násilím (Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2024)

Podpora terapeutických programů pro násilné osoby (ÚV, 2019)

---

⁴ Vystavení dětí násilí v rodině je často dlouhodobé a stává se součástí jejich každodenního života. Ovlivňuje tedy všechny aspekty jejich vztahů s rodiči a sourozenci a také se spolužáky a dospělými mimo rodinu. O tom, jak přesně je konkrétní dítě ve svém vývoji ovlivněno, rozhodují ochranné a zranitelné faktory u dítěte, ale také rizikové a protektivní faktory prostředí. Hodnocení rizik se proto musí zaměřit jak na nebezpečnost současné situace, tak na dlouhodobé riziko pro vývoj dítěte. Klíčovou otázkou ochrany a podpory dětí vystavených DN je posouzení rizika, protože při rozhodování o typu intervence je třeba zvážit úroveň a typ rizika. Výzkumné nástroje na hodnocení nebezpečí - existuje řada nástrojů a některé byly vyvinuty speciálně pro hodnocení nebezpečnosti v oblasti DN, například Ontario Doestic Assault Risk Assessment (ODARA), The Domestic Violence Risk Appraisal Guide (DVRAG), manželská Assault Risk Assessment Guide (SARA) a Danger Assessment (DA)

Návazné psychické problémy u dětí – rozpoznání, léčba, ošetření (vývojové trauma, PTSD, suicidální tendence, sebepoškozování, deprese, úzkosti, poruchy spánku, sebeobviňování, poruchy chování, syndrom CAN, zhoršení školního prospěchu, poruchy soustředění, poruchy příjmu potravy, stockholmský syndrom, somatické projevy psychických problémů, závislosti...)

- Mezery ve znalostech o účinných léčebných přístupech pro traumatizované rodiče a jejich malé děti po mezinárodním násilí (van der Asdonk a kol., 2022; Jonkman a kol., 2022)

Strukturální faktory - Multiproblémové rodiny a domácí násilí (sociální vyloučení, chudoba, nevyhovující bydlení, domácí násilí...)

- Strukturální faktory generující domácí násilí – především faktory, jako jsou chudoba, genderová nerovnost a/nebo rasová diskriminace (SKP centrum, 2018; Mellaard, Meijl, 2020, 2021, VANIČKOVÁ et al., 2017)
- Transgenerační přenos násilí⁵ (van Berkel a kol., 2020)
- Transhistorický přenos „vnímání“ násilí (Mak, G. A., Monteiro, M. E., & Wesseling, E., 2020, McKillop, N., & Rayment-McHugh, S., 2022)
- Ekonomické dopady domácího násilí – ztráta bydlení, chudoba, samoživitelství

Další témata:

- Vliv Covid-19 na výskyt domácího násilí, vliv inflace...
- Extrémní případy – úmrtí v rodině jako následek domácího násilí
- Téma, které se u domácího násilí u dětí v odborných periodikách vyskytuje, **je rozvod, rozchod a jiné formy odloučení od rodičů. Sdílená péče jako riziko – Politické snahy** o podporu spolupráce rodičů po rozchodu, včetně případů hlášeného domácího násilí, mohou mít negativní důsledky pro viktimizované matky a děti (James-Hanman & Holt, 2021; Bruno, 2015; Eriksson & Pringle, 2005).
- Multikulturní aspekt - náboženství, komunita, apod. (De Cock, R., & Kok, E. 2016, Hendrickx, J., Truyens, P., Donders, K., & Picone, I. (2021)
- Sexuální delikty v rámci DN (McCartan, K., Uziblo, K., & Smid, W. J. (2021)

⁵ Nejvýznamnějšími rizikovými faktory špatného zacházení s dětmi byly nízké vzdělání rodičů (RR = 4,95), nezaměstnanost rodičů (RR = 3,64), status imigranta (RR = 3,61) a osamělé rodičovství (RR = 2,29).

TIRSMPSV127 – Děti a domácí násilí – výzkum potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím a návrh minimálních parametrů těchto služeb

Poslední revize dokumentu: 29.12.2024

- Týrání zvířat jako ukazatel na další agresivní projevy v rodině (Enders-Slegers, M.-J., Verheggen, T., & Eshuis, J. (2016). - začlenění výskytu „týrání zvířat“ do dotazníků pro hodnocení rizik spojených s výskytem DN.

VZDĚLÁVÁNÍ (ÚV, 2019)

(Určit povinné) kompetence profesionálních pracovníků v oblasti práce s dětmi ohroženými domácím násilím – zvýšit nároky kladené na sociální pracovníky pracujícími s ohroženými dětmi – znalost práv dítěte (Höjer et al., 2022), komunikace s dítětem ohroženým domácím násilím (Bergman et al., 2023; Mattsson, 2019)

- Zajištění celoživotního vzdělávání v rámci OSPOD
- Podpora kvality kurzů v rámci povinného vzdělávání sociálních pracovníků (aktuálnost, praktičnost...)

Odborná veřejnost, veřejnost, policisté – nedostatek povědomí o dopadu domácího násilí na děti a přetrvávající mylnou představu, že je to převážně záležitostí dospělých. Oficiální zásady a pokyny by měly formálně uznat a objasnit důležitost komunikace s dětmi (Överlien, Aas, 2015; Elliffe, Holt, 2019; Saxton et al., 2020). Hlavním problémem při řešení jakékoli z otázek diskutovaných v tomto přehledu je ochota policie posunout se nad rámec přístupu založeného na obranné taktice a autoritě a přijmout více relační a lidský systém trestní justice pro všechny (Millar et al., 2021).

- Identifikace výskytu domácího násilí, vzdělávání profesionálů při ohlašování domácího násilí⁶ (Eriksson a kol., 2011; Markström, Münger, 2017; Münger, Markström, 2017; Höjer a kol., 2022).
- Zajištění odborných kompetencí zdravotníků v oblasti DN (Sahlberg et al., 2020, Gubbels, J., Assink, M., Prinzie, P., & Put, C. E. V. D. 2021).
- Zvyšování úrovně znalostí o zranitelnosti dětí z hlediska práv dětí (Spruyt, B., Van Droogenbroeck, F., & Kavadias, D. (2015).
- Prohlubování znalostí a zajištění institucionální podpory pracovníkům ve školství - Školy jsou často službou v nejužším a nejdelším kontaktu s dítětem žijícím s domácím

---

⁶ Profesionálové se zdají být v situacích, kdy mají podezření na DN a uvažují o nahlášení, velmi nejistí a ovládají je emoce. To se vysvětluje jako důsledek nedostatku jejich znalostí a podpory na institucionální úrovni pro jejich komplexní emocionální a praktickou práci při rozhodování a jednání ve vztahu k dětem postiženým expozicí domácímu násilí

násilím; učitelé mohou hrát zásadní roli při pomoci rodinám v přístupu k sociálním službám (Markström & Münger, 2017; Münger & Markström, 2017; Eriksson et al., 2013; Annerbäck et al., 2010). Je třeba dbát zvýšené pozornosti na projevy rizikového chování ve školách (např. Šikana), které může poukazovat na emocionální zátěž dítěte a problémy v rodinném prostředí spojené s DN (Lucas et al., 2015).

- Prohlubování odborných znalostí soudců (ÚV, 2019)
  - o rozhodování o svěření dítěte, úprava styků násilného rodiče a dítěte
- Zajištění kvality znaleckých posudků (ÚV, 2019; Nyklová, Moore, 2021)

Politika včasné detekce domácího násilí – posílení informovanosti veřejnosti, ohlašovací povinnost a povědomí o ní... (Hoytema Van Konijnenburg, 2014)

Formalizovaná a multioborová prevence – vzdělávání rodičů o potřebách dětí a nejlepším zájmu dítěte⁷

- Informace pro děti (o jejich právech a možné pomoci)

Návrh a realizace osvětové kampaně o tématu pozitivního rodičovství, a snížení společenské tolerance k týrání a zanedbávání dětí (včetně nepřipustnosti tělesného trestání dětí), a zvyšování povědomí o dopadech násilí v rodině na děti v rolích svědků. (ÚV, 2019; Moore, 2021)

Posílit systém prevence – práce na prevenci domácího násilí u dětí by měla být formalizována na dlouhodobém základě s víceodvětvovým přístupem zahrnujícím sportovní sektor, školu a systém péče o děti a všechny další oblasti, kde děti a mladí lidé žijí svůj život (National report Sweden, 2016).

Informace a osvěta: Vytvoření dlouhodobé komunikační strategie zaměřené na šíření obecného povědomí o právech dítěte, včetně definování systematického zajišťování osvěty a prosazování práv dětí a jeho ukotvení

- Vzdělávací aktivity na školách (ÚV, 2019, Moore, 2021)

Vytvoření kontaktního místa pro osoby se zkušeností s domácím násilím – jednalo by se o jedno místo/aplikaci s přehlednými informacemi (co kdo řeší a na koho se mohou obrátit)

---

⁷ Výzkumy ukazují, že programy na podporu rodičovství mají v dlouhodobém hledisku potenciál snížení výskytu domácího násilí, např. Triple P, Positive Parenting Program; Step Towards Effective Enjoyable Parenting (STEPP) (Hardcastle et al., 2015)

Systém CZV v tématu DN jeho funkčnost (systematické plánování, monitoring a evaluace kurzů)

Tvorba modulového vzdělávání v systému MPSV a MŠMT – certifikované kurzy se specializací na DN (IPŘ, 2018)

FINANCE

Zajištění dlouhodobého financování sociálních služeb zaměřených na děti se zkušeností s domácím násilím (které je nezbytné k tvorbě interdisciplinárních týmů) (Moore, 2021)

- Finance na koordinaci těchto služeb
- Zajištění financování dostatečných kapacit těchto služeb
- Zajištění místa pro pobyt (krizové byty, sociální bydlení, dostatek míst v azylových domech...)

Zajištění dostatku odborných pracovníků – sociální pracovníci, praktičtí lékaři, pedopsychoiatri, kliničtí psychologové

Hmotná pomoc obětem domácího násilí (rodiče samoživitelé, děti...), návrh systému včasné podpory pro rodiče s dětmi se zkušeností s domácím násilím, sociální dávky pro mladé dospělé, kteří se musí osamostatnit v důsledku domácího násilí (Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2024; Eriksson, 2011)

Náhrady škody a financování následné péče pro oběti domácího násilí (Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2024)

Analýza financování věnovaná sociálním službám na podporu dětí ohrožených domácím násilím (podrobně ÚV, 2019)

MONITOROVÁNÍ

Standardy kvality specifické pro práci s oběťmi domácího násilí – např. pro provádění (forenzních) rozhovorů s dětmi (Erens, 2021; Moore, 2021).

Dbát na individualitu dítěte - je nutné, aby jakákoli agentura, zasahující do rodiny, **pečlivě zvažila potřeby konkrétního dítěte** (Buckley et al., 2007; Gilbert et al., 2009; Hultmann et al., 2020; Miller et al., 2014; Stanley & Humphreys, 2014). Děti, které byly

vystaveny domácímu násilí, mohou mít potřeby, které převyšují potřeby dětí obecně, pokud jde o bezpečnost a rodičovské dovednosti (Cater & Forssell, 2014). Proto je nutný přehled holistického a na dítě zaměřeného přístupu k poskytování služeb, odvozený z informovaného hodnocení, navržený tak, aby zachytil obraz individuální zkušenosti dítěte a reagoval na jeho individuální potřeby (Holt et al., 2008).

Potřeby obětí DN - dělí se na potřeby ve spojení s bezpečností a ochranou a potřeby ve spojení s informacemi a radami (Lünnemann et al., 2016).

Kvalifikační standardy pro sociální pracovníky, OSPOD, policisty a další, kteří pracují s dětmi se zkušeností s domácím násilím (IPŘ, 2018).

Zisk specializace sociálních služeb na oběti domácího násilí a s tím související poskytování metodické podpory (Moore, 2021)

Nezávislý monitorovací mechanismus v případě ochrany dětí (Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2024)

Je třeba vyvinout a zavést nástroje na ochranu práv dětí ve zdravotní péči, jako je např. propojený dokumentační systém (Sahlberg et al., 2020)

Nastavení systematického sběru dat o poskytování pomoci dětem ohroženým domácím násilím (ÚV, 2019)

ZKRÁCENÁ VERZE PRO SBĚR DAT

Oblasti:

- **Kvalita služeb**
- **Vzdělávání**
- **Finance**
- **Monitorování**

Metodologicky:

Polostrukturovaný rozhovor (není nutné projít vše, je možné měnit pořadí...) - projít oblasti:

- *Co považují za silné stránky*
- *Co za rozvojové oblasti*
- *Doporučení*

KVALITA SLUŽEB

- Definice základních pojmů (diskurz chápání domácího násilí, diskurz pachatele a oběti...)
- Legislativní ukotvení
- Délka vyšetřování domácího násilí u dětí, necitlivost komunikace s dětmi, reviktimizace, retraumatizace
- Dostupnost a návaznost služeb
- Koordinace a multioborová spolupráce (zajištění toku informací...)
- Specifika podpory (individuální podpora a posouzení rizik, absence metodických materiálů a validovaných nástrojů pro posouzení situace dítěte a jeho ohrožení, prostor pro hlas dítěte, rozvoj systému NRP, podpora terapeutických programů pro násilné osoby...)
- Strukturální faktory – multiproblémové rodiny a domácí násilí
- Další...

VZDĚLÁVÁNÍ

- (Určit povinné) kompetence profesionálních pracovníků v oblasti práce s dětmi ohroženými domácím násilím
- Politika včasné detekce domácího násilí
- Formalizovaná a multioborová prevence
- Informace a osvěta
- Vytvoření kontaktního místa pro osoby se zkušeností s domácím násilím
- Další...

FINANCE

- Zajištění dlouhodobého financování sociálních služeb zaměřených na děti se zkušeností s domácím násilím (které je nezbytné k tvorbě interdisciplinárních týmů)
- Zajištění dostatku odborných pracovníků
- Hmotná pomoc obětem domácího násilí
- Analýza financování věnovaná sociálním službám na podporu dětí ohrožených domácím násilím
- Další...

MONITOROVÁNÍ

- Standardy kvality specifické pro práci s oběťmi domácího násilí

- Kvalifikační standardy pro sociální pracovníky, OSPOD, policisty a další, kteří pracují s dětmi se zkušeností s domácím násilím
- Zisk specializace sociálních služeb na oběti domácího násilí a s tím související poskytování metodické podpory
- Nastavení systematického sběru dat o poskytování pomoci dětem ohroženým domácím násilím
- Další...

ZDROJE

A Rapid Review. *Journal of Family Violence*. <https://doi.org/10.1007/s10896-021-00325-x>

Åkerlund, N., & Sandberg, L. J. (2016). Children and Violence Interactions: Exploring Intimate Partner Violence and Children's Experiences of Responses. *Child Abuse Review*, 26(1), 51–62. <https://doi.org/10.1002/car.2438>

Annerbäck, E.-M., Wingren, G., Svedin, C., & Gustafsson, P. (2010). Prevalence and characteristics of child physical abuse in Sweden - findings from a population-based youth survey. *Acta Paediatrica*, 99(8), 1229–1236. <https://doi.org/10.1111/j.1651-2227.2010.01792.x>

Bergman, A.-S., Arnesson, K., & Berggren, U. J. (2023). Child protection investigations by private consultants or municipally employed social workers: What are the differences for children? *Journal of Social Work*, 23(1), 103–121. <https://doi.org/10.1177/14680173221109710>

Bringewatt, E. H. (2013). Negotiating narratives surrounding children's mental health diagnoses: Children and their contribution to the discourse. *Children and Youth Services Review*, 35(8), 1219–1226. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2013.04.008>

Broberg, A., Almqvist, K., Almqvist, L., Axberg, U., Cater, Å., Eriksson, M., ... Sharifi, U. (2011). *Stöd till barn som bevittnat våld mot mamma. Resultat från en nationell utvärdering*. Göteborg: Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet.

Bruno, L. (2015). Contact and Evaluations of Violence: An Intersectional Analysis of Swedish Court Orders. *International Journal of Law, Policy and the Family*, 29(2), 167–182. <https://doi.org/10.1093/lawfam/ebv002>

Buckley, H., Holt, S., & Whelan, S. (2007). Listen to Me! Children's experiences of domestic violence. *Child Abuse Review*, 16(5), 296–310. <https://doi.org/10.1002/car.99>

Cater, Å., & Forssell, A. M. (2014). Descriptions of fathers' care by children exposed to intimate partner violence (IPV)—relative neglect and children's needs. *Child & Family Social Work*, 19(2), 185–193. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2206.2012.00892.x>

Dahlkild-Öhman, G. (2011). *Att börja tala med barn om pappas våld mot mamma: Radikalt lärande i arbetet med vårdnad, boende och umgänge*. (Doctoral dissertation). Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis Studia Sociologica Upsaliensia

De Cock, R., & Kok, E. (2016). News Exposure and Fear of Islamic State. *Representations of Islam in the news: a cross-cultural analysis*, 175.

Domáci a genderově podmíněné násilí. Praha: UK - 3. LF, 2017.

<https://www.mzcr.cz/domaci-a-genderove-podminene-nasili-manual-pro-lekare/>

Elliffe, R., & Holt, S. (2019). Reconceptualizing the Child Victim in the Police Response to Domestic Violence. *Journal of Family Violence*. <https://doi.org/10.1007/s10896-019-00055-1>

Enders-Slegers, M.-J., Verheggen, T., & Eshuis, J. (2016). Awareness Can Change a Society: The Link Between Animal Abuse and Domestic Violence in the Netherlands. *Companion Animals in Everyday Life*, 251–265. https://doi.org/10.1057/978-1-137-59572-0_16

Erens, B., Otgaar, H., Ruiter, C., Bragt, D., & Hershkowitz, I. (2021). The NICHD interview protocol used by Dutch child protection workers: Effects on interview style, children's reported information and susceptibility to suggestion. *Applied Cognitive Psychology*, 36(1), 7–18. <https://doi.org/10.1002/acp.3893>.

Eriksson, M. (2011). Contact, Shared Parenting, and Violence: Children as Witnesses of Domestic Violence in Sweden. *International Journal of Law, Policy and the Family*, 25(2), 165–183. <https://doi.org/10.1093/lawfam/ebp004>

Eriksson, M., & Näsman, E. (2008). Participation in Family Law Proceedings for Children Whose Father is Violent to Their Mother. *Childhood*, 15(2), 259–275. <https://doi.org/10.1177/0907568207088426>

Eriksson, M., & Pringle, K. (2005). Nordic issues and dilemmas: Introduction. In M. Eriksson, M. Hester, S. Keskinen, & K. Pringle (Eds.), *Tackling men's violence in families: Nordic issues and dilemmas* (pp. 2–11). Bristol: Policy Press.

Eriksson, M., Broberg, A. G., Hultmann, O., Chawinga, E., & Axberg, U. (2022). Safeguarding Children Subjected to Violence in the Family: Child-Centered Risk Assessments. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(21), 13779. <https://doi.org/10.3390/ijerph192113779>

Eriksson, M., Bruno, L., & Näsman, E. (2013). *Domestic violence, family law and school: Children's rights to participation, protection and provision*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Fernqvist, S. (2011). Redefining participation? On the positioning of children in Swedish welfare benefits appeals. *Childhood*, 18(2), 227–241. <https://doi.org/10.1177/0907568210386252>

Gilbert, R., Widom, C. S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E., & Janson, S. (2009). Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *The Lancet*, 373(9657), 68–81. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(08\)61706-7](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(08)61706-7)

Gilbert, R., Widom, C. S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E., & Janson, S. (2009). Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *The Lancet*, 373(9657), 68–81. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(08\)61706-7](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(08)61706-7)

Gubbels, J., Assink, M., Prinzie, P., & Put, C. E. V. D. (2021). Why healthcare and education professionals underreport suspicions of child abuse: A qualitative study. *Social Sciences*, 10(3), 98.

Heinrich R, Van den Braak J. (2007). *De Delta veiligheidslijst. Gestructureerde risicotaxatie en management binnen de Deltamethode*. Amsterdam/Woerden.

Hendrickx, J., Truyens, P., Donders, K., & Picone, I. (2021). Belgium (Flanders): News diversity put under pressure.

Hester, M. (2011). The Three Planet Model: Towards an Understanding of Contradictions in Approaches to Women and Children's Safety in Contexts of Domestic Violence. *British Journal of Social Work*, 41(5), 837–853. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcr095>

Höjer, I., & Röbbäck, K. (2009). Constructing Children's Views in the Enforcement of Contact Orders. *The International Journal of Children's Rights*, 17(4), 663–680. <https://doi.org/10.1163/157181808x401457>

Höjer, S., Hultman, E., & Larsson, M. (2022). What do actors in child protection processes in Sweden know about children's rights to participation and about talking to children? *Nordic Social Work Research*, 1–14. <https://doi.org/10.1080/2156857x.2022.2041072>

Holt, S., Buckley, H., & Whelan, S. (2008). The Impact of Exposure to Domestic Violence on Children and Young people: a Review of the Literature. *Child Abuse & Neglect*, 32(8), 797–810. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2008.02.004>

Hoytema Van Konijnenburg, E. M. M., Van Der Lee, J. H., Brilleslijper-Kater, S. N., Van Leerdam, F. J. M., & Teeuw, A. H. (2014). Domestic violence in the accident and emergency department: Don't forget the children. [Huiselijk geweld op de SEH: Denk aan de kindcheck] *Nederlands Tijdschrift Voor Geneeskunde*, 158(20)

Hultmann, O., Broberg, A. G., & Axberg, U. (2020). Child Psychiatric Patients Exposed to Intimate Partner Violence and/or Abuse: The Impact of Double Exposure. *Journal of Interpersonal Violence*, 088626052097818. <https://doi.org/10.1177/0886260520978186>

INSTITUT PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ (IPŘ), 2018. Analýza a návrh systému monitoringu kvality a strategie implementace systému řízení kvality v systému SPOD. <http://www.pravonadetstvi.cz/stahnout-soubor/analyza-a-navrh-kvalitafinalni-verze>

James-Hanman, D., & Holt, S. (2021). Post-Separation Contact and Domestic Violence: our 7-Point Plan for Safe[r] Contact for Children. *Journal of Family Violence*. <https://doi.org/10.1007/s10896-021-00256-7>

Jonkman, C., Visser, M., Vandenbosch, M., Steketee, M., Schuengel, C., & Fictorie, V. (2022). Effectiveness of a high-intensive trauma-focused, family-based therapy for youth exposed to family violence: study protocol for a randomized controlled trial. *Trials*, 23(1). <https://doi.org/10.1186/s13063-021-05981-4>

Kaldal, A., & Svedin, C. G. (2015). Children's houses – Barnahus: Today and in the future. In S. Mahmoud, P. Leviner, A. Kaldal, K. Lainpelto (Eds.), *Child-friendly justice: A quarter of a century of the UN convention on the rights of the child*, Brill Nijhoff, Leiden, The Netherlands pp. 174–185.

- Klein Velderman M, Pannebakker FD. (2008). *Primaire preventie van kindermishandeling: Bekende, gebaande en gewenste paden*. Leiden.
- Lucas, S., Jernbro, C., Tindberg, Y., & Janson, S. (2015). Bully, bullied and abused. Associations between violence at home and bullying in childhood. *Scandinavian. Journal of Public Health*, 44(1), 27–35. <https://doi.org/10.1177/1403494815610238>
- Lünnemann, K., Drost, L., Jansma, A. and Lünneman, M. (2016). *The Protection of IPV victims: File analysis and victims interviews - The Netherlands*. Utrecht: VerweyJonker Instituut.
- Lünnemann, K., Drost, L., Jansma, A. and Lünneman, M. (2016). *The Protection of IPV victims: File analysis and victims interviews - The Netherlands*. Utrecht: VerweyJonker Instituut.
- Mak, G. A., Monteiro, M. E., & Wesseling, E. (2020). Child separation. (Post) colonial policies and practices in the Netherlands and Belgium.
- Markström, A.-M., & Münger, A.-C. (2017). The decision whether to report on children exposed to domestic violence: perceptions and experiences of teachers and school health staff. *Nordic Social Work Research*, 8(1), 22–35. <https://doi.org/10.1080/2156857x.2017.1405837>
- Mattsson T. (2019). Socialtjänstens barnavårdsutredningar i privat regi [Child protection assessments in social services as a private practice]. In Arvidsson R., Leviner P., Reichel J., Zamboni M., Åhman K. (Eds), *Festskrift till wiweka warnling conradson* [Festschrift for wiweka warnling conradson] (pp. 251–260).
- McCartan, K., Uzieblo, K., & Smid, W. J. (2021). Professionals' understandings of and attitudes to the prevention of sexual abuse: An international exploratory study. *International journal of offender therapy and comparative criminology*, 65(8), 815–831.
- McIntosh, J. (2003). Children Living With Domestic Violence: Research Foundations For Early Intervention. *Journal of Family Studies*, 9(2), 219–234. <https://doi.org/10.5172/jfs.9.2.219>
- McKillop, N., & Rayment-McHugh, S. (2022). Looking Back to Move Forward: The history of Stop It Now! to inform future directions.
- Mellaard, A., & Meijl, T. van. (2020). Domestic violence policies in the Netherlands: A regime of deficiency. *Anthropological Theory*, 146349962095885. <https://doi.org/10.1177/1463499620958857>
- Millar, A., Saxton, M., Øverlien, C., & Elliffe, R. (2021). Police Officers Do Not Need More Training; But Different Training. Policing Domestic Violence and Abuse Involving Children: A Rapid Review. *Journal of Family Violence*. <https://doi.org/10.1007/s10896-021-00325-x>
- Miller, L. E., Cater, Å. K., Howell, K. H., & Graham-Bermann, S. A. (2014). Perpetration patterns and environmental contexts of IPV in Sweden: Relationships with adult mental health. *Child Abuse & Neglect*, 38(1), 147–158. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2013.10.023>
- Mullender, G. Hague, U. Iman, L. Kelly, E. Malos, L. Regan. (2002). *Children's perspectives on domestic violence*. Sage

Münger, A.-C., & Markström, A.-M. (2017). „Recognition and identification of children in preschool and school who are exposed to domestic violence.” *Education Inquiry*, 9(3), 299–315. <https://doi.org/10.1080/20004508.2017.1394133>

Münger, A.-C., & Markström, A.-M. (2019). School and Child Protection Services Professionals' Views on the school's Mission and Responsibilities for Children Living with Domestic Violence – Tensions and Gaps. *Journal of Family Violence*, 34(5), 385–398. <https://doi.org/10.1007/s10896-019-00035-5>

Münger, A.-C., & Mattsson, T. (2018). „The needs of the child have been met”: preliminary assessments regarding domestic violence in Swedish Child Protections Services. *Nordic Social Work Research*, 10(2), 100–113. <https://doi.org/10.1080/2156857x.2018.1526105>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. (2020). *Národní strategie ochrany PRÁV DĚTÍ 2021–2029 - MPSV*.

https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/NARODNI+STRATEGIE+OCHRANY+PR+AV+DETI+2021_2029_FINAL.pdf/4d20b44e-a8c5-6882-d46f-a8d0fb7695d5

MOORE. (2021). *Analýza dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR*. MOORE Czech Republic, s.r.o.

Nyklová, B. & Moore, D. (2021). *Násilí na ženách v souvislosti s COVID-19: výzkumná zpráva*. Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/publikace/blanka_nyklova_dana_moree_-_nasili_na_zenach_v_souvislosti_s_covid-19.pdf

Onsjö, M., Strand, J., & Axberg, U. (2022). No child is an island – The life situation before and during treatment for children exposed to family violence. *Human Systems: Therapy, Culture and Attachments*, 2(2), 64–81. <https://doi.org/10.1177/26344041221078221>

Överlien, C., & Aas, G. (2015). The police patrols and children experiencing domestic violence. *Police Practice and Research*, 17(5), 434–447. <https://doi.org/10.1080/15614263.2015.1086879>

Överlien, C., & Holt, S. (2019). European Research on Children, Adolescents and Domestic Violence: Impact, Interventions and Innovations. *Journal of Family Violence*. <https://doi.org/10.1007/s10896-019-00067-x>

Sahlberg, S., Karlsson, K., & Darcy, L. (2020). Children's rights as law in Sweden—every health-care encounter needs to meet the child's needs. *Health Expectations*, 23(4), 860–869. <https://doi.org/10.1111/hex.13060>

Saxton, M. D., Jaffe, P. G., Dawson, M., Olszowy, L., & Straatman, A.-L. (2020). Barriers to police addressing risk to children exposed to domestic violence. *Child Abuse & Neglect*, 106, 104554. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104554>

SKP Centrum. (2018). *Analýza systému péče o ohrožené děti a rodiny na území města Pardubice*.

SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY. Domáci násilí za COVID-19: Je to o lidech? [online]. Praha: SÚ AV ČR, 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.soc.cas.cz/aktualita/domaci-nasili-za-covid-19-je-o-lidech>.

SOSFS. (2021). Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer. Socialstyrelsen. from <https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/20144-om-vald-i-nara-relationer/>

Spruyt, B., Van Droogenbroeck, F., & Kavadias, D. (2015). Educational tracking and sense of futility: a matter of stigma consciousness? *Oxford Review of Education*, 41(6), 747–765.

Stanley, N., & Humphreys, C. (2014). Multi-agency risk assessment and management for children and families experiencing domestic violence. *Children and Youth Services Review*, 47(1), 78–85. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2014.06.003>

Ten Berge IJ, Eijgenraam K. (2007). *Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling*. Utrecht.

Ten Berge IJ. (2008). *Instrumenten voor risicotaxatie in situaties van (vermoedelijke) kindermishandeling*. Utrecht: Netherlands Jeugdinstituut.

Úřad vlády České republiky. (2019). *Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022*. Úřad vlády ČR. <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-DN---grafikaFINAL.pdf>

van Berkel, S. R., Prevoo, M. J. L., Linting, M., Pannebakker, F. D., & Alink, L. R. A. (2020). Prevalence of child maltreatment in the Netherlands: An update and cross-time comparison. *Child Abuse & Neglect*, 103, 104439. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104439>

van der Asdonk, S., Kesarlal, A. R., Schuengel, C., Draaisma, N., de Roos, C., Zuidgeest, K., Rippe, R. C. A., & Alink, L. R. A. (2022). Testing an attachment- and trauma-informed intervention approach for parents and young children after interparental violence: protocol for a randomized controlled trial. *Trials*, 23(1). <https://doi.org/10.1186/s13063-022-06902-9>

van der Put, C. E., Hermanns, J., van Rijn-van Gelderen, L., & Sondejker, F. (2016). Detection of unsafety in families with parental and/or child developmental problems at the start of family support. *BMC Psychiatry*, 16(1). <https://doi.org/10.1186/s12888-016-0715-y>

Vaničková et al. (2017). *Domáci a genderově podmíněné násilí*. UK – 3. LF. <https://www.mzcr.cz/domaci-a-genderove-podminene-nasili-manual-pro-lekare/>

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA